

Jarosław Lewczuk

Strumiennie, st. 2, gm. Krosno
Odrzańskie, woj. zielonogórskie, AZP
59-10/6

Informator Archeologiczny : badania 25, 60

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Strumienno, st. 2
gm. Krosno Odrzańskie, woj.
zielonogórskie
AZP 59-10/6

Muzeum Archeologiczne Środkowego
 Nadodrza w Zielonej Górze

Badania prowadził mgr Jarosław Lewczuk. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze. Pierwszy sezon badań. Stanowisko wielofunkcyjne i wielokulturowe — neolit, okres halsztacki, lateński, rzymski i wczesne średniowiecze.

Prace wykopaliskowe miały charakter ratowniczy. Stanowisko usytuowane jest na całkowicie już zniwelowanych wydmach, położonych w odległości ok. 350 m na północ od centrum wsi, w pobliżu cieku płynącego równoległe do obecnego koryta Odry, tuż przy dwóch wysychających „oczkach” wody. Właścicielem terenu jest PGR Wężyska, wykorzystujący wydmy jako piasznicę.

Badania przeprowadzono w lipcu i sierpniu 1991 r. Założono 6 wykopów — 4 na zniszczonych wydmach i 2 na polu u podnóża wyd. Łączna powierzchnia wykopów wyniosła 11,5 ara. Wynikiem badań było odkrycie 76 jam o różnym charakterze i przeznaczeniu, przynajmniej 2 budynków słupowych, 2 palenisk, 10 grobów w pełni zadokumentowanych i śladów nieokreślonej bliżej ilości całkowicie zniszczonych pochówków popielnicowych, często na złożu wtórnym.

Wśród wyżej wymienionych obiektów wyróżnić można w chwili obecnej, i na tym etapie badań, przynajmniej 6 poziomów chronologicznych:

Neolit — jest reprezentowany głównie przez wióry i odłupki krzemienne występujące na złożu wtórnym i stanowiące domieszkę większości przebadanych obiektów.

Kultura lużycka epoki żelaza — została uchwycona praktycznie na całej powierzchni stanowiska. Do grupy białowickiej zaliczono 31 jam (mieszkalnych, zasobowych, odpadkowych), 2 skupiska ceramiki o nieokreślonej bliżej funkcji, duże „śmietnisko”, które dostarczyło ponad 1500 fragm. ceramiki oraz 5 grobów popielnicowych z przystawkami, w liczbie od kilku do kilkadziesiątu sztuk dla jednego pochówku. Do grupy górzyckiej zaliczono 11 jam, ślady 2 budynków słupowych oraz bardzo zniszczony grób popielnicowy. Osadnictwo związane z grupą górzycką zostało uchwycone głównie na wydmie, osadnictwo grupy białowickiej zajmowało tereny położone wyraźnie niżej — na południowym stoku wydmy i u jej podnóża. Wydaje się, że osadę użytkowano bardzo krótko i opuszczono na skutek zalania wodą (wylew Odry).

Młodszy okres przedrzymski — reprezentowany jest przez jamę i 2 groby ciałopalne — popielnicowy i jamowy. Jamę i grób popielnicowy przykryty misą, obsypany resztkami stosu (grób nr 9), należy wiązać z III fazą grupy gubińskiej kultury jastorfskiej, datowaną na 2 poł. II w. p. n. e. Grób jamowy (nr 10) obsypany resztkami stosu należy wiązać z II fazą kultury przeworskiej, datowaną na 2 poł. II w. i początki I w. p. n. e.

Wczesny okres wpływów rzymskich — reprezentowany jest przez 10 jam (z materiałem ceramicznym datowanym dużą ilością fragm. ceramiki zdobionej kółkiem zębatym) i 2 groby popielnicowe. Grób nr 5 datowany jest żelazną zapinką odmiany N na początek I w. n. e., grób nr 6 — brązową zapinką tarczową, prawdopodobnie import pannoński, na pełny II w. Obydwa obiekty wykazują silne powiązania ze stylem nadłabskim i należą do tzw. grupy lubuskiej, zajmującej teren Środkowego Nadodrza we wczesnym okresie rzymskim. Jamy są również związane z tym kręgiem osadniczym.

Późny okres wpływów rzymskich — reprezentowany jest przez ręcznie lepioną ceramikę kultury luboszyckiej, pochodzącą z 9 jam uchwyconych na stanowisku. Jest to II-III faza tej kultury, w przybliżeniu faza C₁₅-C₂-C₃ kultury przeworskiej.

Okresowi wczesnego średniowiecza przyporządkowano 2 jamy — jedną datowaną na fazę B-C, drugą bez dokładnej chronologii.

Okres późnośredniowieczny i nowożytny reprezentowane są marginalnie.

Poza jakimkolwiek określeniem chronologicznym znalazły się 2 paleniska i 12 jam. Wynikało to bądź z braku charakterystycznych fragm. ceramiki (jamy), bądź z powodu gruntownego przemieszania materiałów pochodzących z wszystkich epok (paleniska).